

AKCIONI PLAN 2016/17

STRATEGIJA ZA INTEGRACIJU LICA SA INVALIDITETOM U CRNOJ GORI (2016-2020)

PRISTUPAČNOST

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
1. Izraditi standarde pristupačnosti , unaprijediti i proširiti postojeću pravnu regulativu u oblasti pristupačnosti fizičkog okruženja, prevoznih sredstava, informaciono-komunikacionih tehnologija, javnih objekata i usluga imajući u vidu koncept univerzalnog dizajna (dizajna za sve)	Unaprijediti normativni okvir za zaštitu lica sa invaliditetom kroz donošenje Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata	MORT OSI	2016.- 2017.	Donešen Predlog Zakona o uređenju objekata i izgradnji objekata	
	Izrada novog Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju kojim će se predvidjeti obaveza prilagođavanja saobraćajnih objekata u javnoj upotrebi u skladu sa propisima koji propisuju uslove za prilagođavanje objekata u javnoj upotrebi za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.	MSP	I kvartal 2017.	Donešen novi Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju	
	Donošenje novih odluka lokalnih sekretarijata za parking mjesta.	Lokalne samouprave	2017.	Broj novih odluka, broj odluka za povećanje parking mjesta	

2. Kontinuirana adaptacija i rekonstrukcija fizičkog okruženja, prevoznih sredstava, saobraćajne infrastrukture, mjesta za parkiranje i javnih objekata u cilju obezbjeđivanja njihove pristupačnosti za lica sa invaliditetom	Uraditi spisak objekata u javnoj upotrebi u vlasništvu organa državne uprave i uraditi analizu pristupačnosti istih; Utvrditi prioritetne objekte i donijeti AP;	MORT Ministarstvo finansija Uprava za imovinu OSI Stručnjaci-IKCG	2016. i dalje	Urađena analiza pristupačnosti objekata u javnoj upotrebi u vlasništvu organa državne uprave Donijeti AP Urađeni izvještaji	
	Uraditi spisak objekata u javnoj upotrebi u vlasništvu organa lokalne uprave i uraditi analizu pristupačnosti istih Utvrditi prioritetne objekte i donijeti AP Izveštavanje lokalnih samouprava MORTa na godišnjem nivou o sprovođenju usvojenih akcionih planova za prilagođavanje objekata u javnoj upotrebi na lokalnom nivou licima sa invaliditetom	Lokalna uprava OSI Stručnjaci-IKCG	2016. i dalje	Broj institucija na lokalnom nivou koje su uradile Analizu Donijeti AP	
	Realizacija Akcionog plana za prilagođavanje objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i boravak lica smanjenje pokretljivosti za 2014.godinu	MORT Direkcija javnih radova stručnjaci	2016. 2017.	Broj prilagođenih objekata iz AP	

	<p>Uraditi analizu pristupačnosti javnih objekata u nadležnosti MUPa</p> <p>Uraditi akcioni plan o pristupačnosti objekata u upotrebi MUPa</p> <p>Prema AP izvršiti prilagođavanje objekata/elemenata MUPa</p>	<p>MUP, Nadležna ministarstva, OOSI, Stručnjaci</p>	<p>2017.i dalje</p>	<p>Urađena analiza</p> <p>Urađen akcini plan</p> <p>Broj prilagođenih objekata/elemenata</p>	
<p>3.Uspostaviti standarde obaveznog označavanja putničkih vozila koja koriste lica sa težim invaliditetom</p>	<p>Izrada Pravilnika o načinu označavanja mjesta za parkiranje, načinu izdavanja i postavljanju znaka pristupačnosti, izgledu i sadržaju znaka pristupačnosti</p>	<p>MSP</p>	<p>IV kvartal 2016</p>	<p>Izrađen pravilnik</p>	
<p>4.Obezbijediti pristupačnost usluga licima sa invaliditetom</p>	<p>Obezbijediti kontinuirano da osobe sa invaliditetom mogu na elektronski podržan način, telefonom ili sl. kontaktirati nadležneslužbe za ostvarivanje svojih prava (identifikaciona dokumenta, izvodi, uvjerenja i sl.)</p>	<p>MUP</p>	<p>2017.i dalje</p>	<p>Vrste usluga</p>	
<p>5.Obezbijediti okvir za kontinuiranu saradnju organa državne i lokalne uprave, udruženja koja se bave poboljšanjem položaja lica sa invaliditetom, relevantnih obrazovnih ustanova i drugih aktera radi razvoja i primjene standarda prisupačnosti.</p>	<p>Kontinuirano održavanja seminara, okruglih stolova, radionica na državnom i lokalnom nivou u saradnji sa nevladinim sektorom radi obezjeđenje pristupa bez prepreka</p>	<p>Nadležna ministarstva -Lokalne samouprave Zajednica opština -Stručnjaci OSI</p>	<p>2016.i dalje</p>	<p>Broj održanih seminara, radionica I okruglih stolova Broj službenika obuhvaćenih održanim seminarima</p>	

6. Usvojiti i realizovati programme prilagođavanja turističkih objekata potrebama OSI. Ove mjere unijeti u propise o kategorizaciji hotelsko-ugostiteljskih objekata i donijeti propise o posebnim oznakama hotela koji su svoje poslovanje i usluge prilagodili potrebama OSI	-Uraditi spisak turističkih objekata-hotela i uraditi analizu pristupačnosti, -Donijeti Akcioni plan. Izmjene i dopune normativnih akata: - Novi zakon o turizmu - Izmjene i dopune pravilnika o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata, - Pravilnik o uslovima za izgrađena i uređena kupališta	MORiT, Stručnjaci-IKCG Organi lokalne uprave, JPMD, NVO	2016./2017.	Urađena analiza pristupačnosti Donešen Akcioni plan prilagođavanja Usvojena normativna pravna akta	
	Postupak utvrđivanja ispunjenosti propisanih uslova kod izdavanja odobrenja za rad	MORiT, Organi lokalne uprave	2017.	Broj izdatih odobrenja	

	<p>Kontrola ispunjenosti propisanih uslova;</p> <p>Edukacija inspektora za vršenje inspekcijskog nadzora</p>	<p>MORT, Uprava za inspekcijske poslove (turistička inspekcija i nadležne inspekcije) Uprava za kadrove, organi lokalne uprave i njihove inspekcijske službe (komunalna)</p>	<p>2017.</p>	<p>Broj kontrola po vrstama objekata</p> <p>Broj seminara</p>	
--	--	--	--------------	---	--

7. Obezbijediti pristupačnost internet prezentacija državnih institucija licima sa invaliditetom u skladu sa standardima e-pristupačnosti	Donijeti smjernice za razvoj i upravljanje internet prezentacijama državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne samouprave	MIDT	2016.	Realizovana aktivnost	
8. Promovisati pristup lica sa invaliditetom novim informaciono-komunikacionim tehnologijama	Organizovanje okruglih stolova/predavanja u vezi ePristupačnosti OSI	MIDT	2016. 2017.	Broj promotivnih aktivnosti	
9. Kontinuirano sprovoditi informisanje i edukovanje svih relevantnih aktera putem seminara i kampanja o standardima pristupačnosti, konceptu univerzalnog dizajna i potrebama lica sa invaliditetom, posebno administratorima portala Vlade Crne Gore u pogledu pristupa web sadržajima za OSI	Organizovati edukativne radionice administratorima portala i podportala Vlade Crne Gore u skladu sa standardima ePristupačnosti.	MIDT	2016.	Broj edukativnih radionica, broj obučeni kadrova.	
	Usvojiti dokument-preporuku za kreiranje dokumenata na portalu i podportalu Vlade Crne Gore kako bi bili dostupni OSI.	MIDT	2016.	Urađen, usvojen i primjenljiv dokument.	
	Promocija alata i standarda za razvoj ePristupačnih softverskih rješenja privredi.	MIDT	2017.	Broj promotivnih aktivnosti namijenjenih privredi.	

	Organizacija edukativnih radionica u vezi ePristupačnosti za zaposlene u MIDT	MIDT	2016.	Broj radionica koje doprinose usavršavanju zaposlenih.	
--	---	------	-------	--	--

PARTICIPACIJA

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
1. Omogućiti da izborni postupak, izborna mjesta i materijali budu odgovarajući, pristupačni i lako razumljivi za lica sa invaliditetom;	Omogućiti korišćenje šablona za glasački listić u izbornim procesima. -Omogućiti pristupačnost biračkog mjesta i biračkoj kabini za lica sa invaliditetom. -Izmjena Zakona o izboru poslanika i odbornika -Izborni materijal obezbijediti u lako razumljivim i pristupačnim formatima	MLJMP, Skupština	2016./ 2017.	-Omogućeno korišćenje šablona za glasački listić u izbornim procesima. -Omogućena pristupačnost biračkog mjesta i biračkoj kabini za lica sa invaliditetom. -Izmijenjen Zakon o izboru poslanika i odbornika -Izborni materijal obezbijeđen u lako razumljivim i pristupačnim formatima	
2. Kontinuirana adaptacija objekata kulture i sportsko-rekreativnih objekata kako bi bili pristupačni licima sa invaliditetom;	Uraditi analizu pristupačnosti objekata kulture i sportsko-rekreativnih objekata Akcioni plan prilagođavanja Prilagoditi objekte na osnovu AP	- MK - lokalna samopurava - institucije kulture na nacionalnom i opštinskom nivou -Stručnjaci-ICKG	kontinuirano	Urađena analiza Urađen akcioni plan, Broj rekonstruisanih i adaptiranih objekata/elemenata	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
3. Poboljšanje dostupnosti kulturnih sadržaja u formatima dostupnim licima sa invaliditetom	<p>Titlovati filmove</p> <p>Štampati na brajevom pismu programski raspored kulturnih događaja</p> <p>Audio deskripcija filmova i pozorišnih predstava za lica sa oštećenim vidom</p>	<p>MK</p> <p>Biblioteka za slijepe</p> <p>Institucije kulture</p> <p>OSI</p> <p>Javni servis</p> <p>NVO</p>	2016./2017.	<p>Broj titlovanih filmova</p> <p>Broj programa prezentovanih u adekvatnim formatima</p>	
4. Stimulisati organizatore kulturnih manifestacija, naročito onih koji imaju dugogodišnju tradiciju, na intenzivnije uključivanje u nastupe lica sa invaliditetom;	<p>Obezbijediti materijalno-finansijski podršku organizatorima manifestacija za sadržaje koji uključuju učešće OSI</p>	<p>MK</p> <p>Institucije kulture (nacionalne i opštinske)</p> <p>Organizatori manifestacija</p> <p>OSI</p>	kontinuitet	<p>Broj održanih kulturnih manifestacija,</p> <p>Broj lica sa invaliditetom koja su bila uključena</p>	
5. Omogućiti realizaciju prava na slobodnu stolicu za predstavnike organizacija osoba sa invaliditetom u lokalnim i republičkom parlamentu;	<p>Izmjena poslovnika Skupštine Crne Gore i skupština-opština</p>	<p>Skupština CG,</p> <p>Lokalne skupštine</p>	2017.	<p>Izmijenjeni poslovnici</p>	
6. Podsticati politiku razvoja programa iz oblasti kulture za lica sa invaliditetom;	<p>Putem javnog konkursa podržati projekte, koji razvijaju programe iz oblasti kulture za OSI</p>	<p>MK</p> <p>Institucije kulture (nacionalne i opštinske)</p> <p>Lokalna samouprava</p> <p>OSI</p>	2017.	<p>Programski sadržaji namijenjeni OSI i stepen njihovog uključivanja</p>	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
7. Podsticati politiku razvoja sporta za lica sa invaliditetom	Preduzeti odgovarajuće aktivnosti radi uvođenja obaveznog nastavnog predmeta „sport lica sa invaliditetom“ na Fakultetu za sport u Nikšiću	MP, UCG	2017.	Stvoreni uslovi da se uvede novi predmet u toku 2018 godie	
	Omogućiti osnivanje sportkih saveza, kada se osnuju tri kluba istog sporta OSI i finansijaksa podrška novoosnoavnim savezima	Uprava za sport	2017.	Broj osnovanih saveza Iznos sredstava dodijeljen svaezima sportova OSI	
8. Podsticati politiku razvoja sporta lica sa intelektualnim smetnjama;	Razvijati sport lica sa intelektualnim smetnjama kroz programe koji su finansirani od strane uprave za sport	Uprava za sport	2017.	Broj programa	
9. Ojačavati kapacitet Paraolimpijskog komiteta;	Povećati budzet POKCG u odnosu na 2016.godinu za 30%	Uprava za mlade i sport	2017.	Budzet POKCG u 2017 veći za 30%	
10. Unaprijediti rad savjeta za brigu o licima sa invaliditetom;	Konstituisati Savjet za lica sa invaliditetom kao tijelo Vlade CG	Vlada CG, MRSS, NVO	2017.	Konstituisan Savjet kao tijelo Vlade Crne Gore	
11. Sistematsko podizanje nivoa svijesti o pravima i potencijalima lica sa invaliditetom u kulturi .	Organizovanje seminara, radionica, kampanja, predavanja o tematici koja tretira pitanje položaja OSI u kulturi	MK Institucije kulture (nacionalne i opštinske) OSI Saradnja sa drugim organizacijama mediji	2017.	Broj organizovanih seminara, radionica, kampanja i sl.	

JEDNAKOST

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUĐŽET
<p>1.Praćenje primjene međunarodnih dokumenata i konvencija, kao i usvojenih međunarodnih standarda za zaštitu lica sa invaliditetom, preduzimanje mjera za njihovu implementaciju u pravni sistem Crne Gore i praćenje poštovanja tih dokumenata</p>	<p>Unaprijediti normativni okvir za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije kroz donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije</p> <p>Usvojiti dokument Analize usklađenosti propisa u Crnoj Gori sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom</p> <p>Studijska posjeta predstavnika MLJMP Evropskim tijelima za ljudska prava</p>	<p>MLJMP, u saradnji sa MRT, MRSS,MPS, MZD, MFA, Sudski savjet, Skupština CG-Odbor za ljudska prava, Zaštitnik, NVO</p> <p>MLJMP, u saradnji sa MRT, MRSS, MPS, MZD, MFA, MF, MSP, MUP,</p> <p>MLJMP, SE</p>	2016.	<p>Usvojen Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije.</p> <p>Vlada usvojila Informaciju o Analizi uskladenosti propisa u Crnoj Gori sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom</p> <p>Realizovana studijska posjeta</p>	
<p>2.Pripremiti strateški dokument koji se odnosi na zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti tih lica sa drugim licima (u daljem tekstu: Strategija), kao i obezbijediti praćenje sprovođenja Strategije;</p>	<p>Donijeti Strategiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021 godine sa Akcionim planom za 2017-2018. godine</p>	<p>MLJMP u saradnji sa MRT,MIF,MRSS,MSP,MZD,MID,MPS, MK, Zavod za školstvo, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Uprava za mlade i sport, Uprava za inspeksijske poslove, Zajednica opština, NVO</p>	2016.	<p>Usvojena Strategija</p>	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUĐŽET
3.Organizovanje istraživanja i analiza stanja u oblasti zaštite lica sa invaliditetom od diskriminacije i promocije jednakosti tih lica sa drugim licima;	Organizovati istraživanje i izvršiti analizu stanja u odnosu na zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije	MLJMP uz podršku UNDP	2016.	Sprovedeno istraživanje	
4.Saradnja sa lokalnom samoupravom u oblasti zaštite lica sa invaliditetom od diskriminacije i promocije jednakosti tih lica sa drugim licima;	Realizovati aktivnosti sa lokalnom samoupravom sa fokusom na zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti	MLJMP, lokalne samouprave, NVO	2016.	Realizovane aktivnosti	
5.Uspostaviti saradnje sa nevladinim organizacijama u oblasti zaštite lica sa invaliditetom od diskriminacije i promocije jednakosti tih lica sa drugim licima	Unaprijediti saradnju sa nevladinim organizacijama	MLJMP, NVO	2016.	Unaprijedjena saradnja sa NVO-ima.	
6.Eliminisanje stereotipa i predrasuda o licima sa invaliditetom, kao i štetnih radnji kojima se diskriminišu ova lica u svim oblastima života, uključujući i predrasude zasnovane na polu i uzrastu;	Medijska kampanja usmjerena na zabranu diskriminacije, rušenju predrasuda i stereotipa i povećanju tolerancije na lica sa invaliditetom	MLJMP	2016.	Realizovana medijska kampanja	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUĐŽET
7.Organizovanje edukacija i treninga za različite ciljne grupe u cilju podizanja nivoa svijesti o licima sa invaliditetom i njihovim pravima;	Organizovati VI ciklus edukacija o mehanizmima zaštite od diskriminacije, namijenjen predstavnicima centara za socijalni rad	MLJMP; u saradnji sa MRSS; NVO;	2016.	Održan VI ciklus edukacija o zabrani antidiskriminacionog ponašanja i mehanizmima zaštite od diskriminacije	14.700€
8.Podizanje nivoa svijesti javnosti o licima sa invaliditetom i njihovim pravima, uključujući rad sa djecom, od najranijeg uzrasta i kroz sve nivoje obrazovnog Sistema	Organizovati edukativne radionice sa djecom sa invaliditetom o ljudskim pravima lica sa invaliditetom	NVO u saradnji sa MLJMP, MPS;	2016.	Održane edukativne radionice za djecu sa invaliditetom	
9.Podsticanje medija da promovisu prava i zaštitu od diskriminacije lica sa invaliditetom	Kampanja i promocija zaštite lica sa invaliditetom u medijima.	MLJMP, Mediji	2016.	Realizovana kampanja i promocija	20.000€

ZAPOŠLJAVANJE

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
1. Unaprijediti zakonodavni okvir kojim se uređuje oblast profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom	Donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom,	MRSS	2016/2017	Usvojen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	
	Donošenje Pravilnika o metodologiji i finansiranju posebnih organizacija	MRSS	2016.	Usvojen Pravilnik o metodologiji i finansiranju posebnih organizacija	
	Analiza o mogućnosti definisanja statusa Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom kao posebnog pravnog lica	MRSS	2017.	Zaključci i preporuke analize	
2. Planirati i sprovesti aktivne politike zapošljavanja lica sa invaliditetom	Profesionalno informisanje i savjetovanje teže zapošljivih lica i lica sa invaliditetom pri izboru ili promjeni zanimanja, obrazovanja i drugih odluka u vezi sa obrazovanjem i zapošljavanjem	ZZZCG	2016-2017	Broj lica sa invaliditetom kojima je pružena usluga	

	<p>Uključivanje lica sa invaliditetom u mjere aktivne politike zapošljavanja: informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, profesionalnu orijentaciju, informativno motivacione radionice, javni rad, finansiranje zarada pripravnika, obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podrška saozapošljavanju, i dr.</p>	<p>ZZZCG Cenatar za stručno obrazovanje Agencije za zapošljavanje Izvođači programa Poslodavci</p>	<p>2016-2017</p>	<p>- Broj i vrsta realizovanih mjera APZ; - Broj uključenih, odnosno zaposlenih lica sa invaliditetom u mjerama APZ; - Broj zaposlenih lica sa invaliditetom nakon realizovanih mjera.</p>	<p>130.000Eura</p>
	<p>Unapređenje rada komisije za profesionalnu rehabilitaciju</p>	<p>ZZZCG</p>	<p>2016-2017</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Broj lica kojima je utvrđen procenat invaliditeta; • Broj sačinjenih individualnih planova profesionalne rehabilitacije; • Broj lica sa invaliditetom uključenih u odgovarajuće programe profesionalne rehabilitacije; • Broj lica kojima je utvrđena preostala radna sposobnost; • Broj lica kojima je utvrđena mogućnost zapošljavanja; • Broj lica koja su uložila žalbu na donijeta rješenja. 	<p>50.000 eura</p>

	Sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom	ZZZCG Poslodavci	2016-2017	Broj lica sa invaliditetom uključenih u pojedine mjere i aktivnosti Broj lica sa invaliditetom zapošljivih: na otvorenom tržištu rada; pod posebnim uslovima; nezapošljivih lica sa invaliditetom Broj zaposlenih nakon sprovedenih mjera i aktivnosti	300.000Eura
	Finansiranje grant šema za podsticanje zapošljavanja lica sa invaliditetom	ZZZCG	2016-2017	Broj odobrenih projekata Broj uključenih lica sa invaliditetom Broj zaposlenih lica sa invaliditetom	1.000.000Eura
	Unapređenje zapošljavanja lica sa invaliditetom kroz subvencioniranje zapošljavanja lica sa invaliditetom	ZZZCG Poslodavci	2016-2017	Broj poslodavaca kojima su priznate subvencije, po vrstama, sa brojem zaposlenih lica sa invaliditetom	500.000Eura
3.Podsticati samozapošljavanje i razvijati programe podrške preduzetništva i osnivanja malih i srednjih preduzeća od strane lica sa invaliditetom	Stimulisanje preduzetništva kroz kredite za samozapošljavanje za nezaposlena lica, pravna lica i preduzetnike, uz povoljnije uslove za projekte čiji su nosioci žene i koji se realizuju u manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave	ZZZZCG	2016.-2017.	Broj Realizovanih kredita Broj otvorenih novih radnih mjesta Broj uključenih žena	

4.Sprovoditi kontinuirane programe edukacije za stručnjake i osoblje koji rade na uslugama profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom	Sprovođenje obuke sa stručnjake i osoblje u oblasti pružanja usluga profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom	MRSS ZZZCG Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju	2017.	Održan seminar/obuka za pružaoce usluga profesionalne rehabilitacije	
5.Unaprijediti sistem evidencije nezaposlenih i zaposlenih lica sa invaliditetom	Razviti aplikacioni program za praćenje zaposlenih i nezaposlenih lica sa invaliditetom	ZZZCG Poreska uprava	2017. i dalje	Izrađen aplikacioni program za praćenje zaposlenih/nezaposlenih lica sa invaliditetom	
6.Podsticati i podržavati uključivanje žena sa invaliditetom na tržište rada	Prioritetno uključivanje žena sa invaliditetom u programe profesionalne rehabilitacije i mjere aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG	2016.-2017.	Broj uključenih žena sa invaliditetom u programe aktivne politike zapošljavanja Broj zaposlenih žena sa invaliditetom	
7.Razvijanje socijalnog/društvenog preduzetništva	Organizovanje okruglog stola na temu razvoja socijalnog preduzetništva Početak rada na donošenju strateškog/zakonodavnog okvira za razvoj socijalnog/društvenog preduzetništva	MRSS	2017.	Održan okrugli sto i izrađene preporuke u pogledu razvoja socijalnog preduzetništva	10.000Eura

OBRAZOVANJE I OBUKA

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
1.Unaprijediti normativna akta i mehanizme praćenja primjene.	Izmjene i dopune normativnih akata	MPS	2017.	Zakoni izmijenjeni i dopunjeni	Redovno
2.Unaprijediti proceduru usmjeravanja, uz obuku komisija i.	Obuke članova komisija u skladu sa potrebama Promocija usmjeravanja – izrada edukativnog materijala za zdravstvene ustanove i roditelje Osnaživanje roditelja da je sagledaju u funkciji podrške djetetu	MPS, donator, NVO	2017.	Broj usmjerene i djece u Bazi; broj djece uključene u sistem, broj i vrsta promotivnih aktivnosti u vezi sa procedurom usmjeravanja; broj i vrsta obuka komisija za usmjeravanje	10.000
3.Unaprijediti evidenciju i kroz sve niveoe obrazovanja.	Savjetovanja, izrada upustava za evidenciju u MEIS web aplikaciji	MPS, donator	2017.	Broj usmjerene i djece u Bazi; broj djece uključene u sistem, podijeljenog materijala	5.000

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
4.Unaprijediti bazično obrazovanje i profesionalni razvoj kadra	Obuka kadra na svim nivoima obrazovanja i vaspitanja za sprovođenje individualizacije nastave i principa socijalne inkluzije Modularizacija programa i obuka kadra za primjenu Revizija kurikulumu bazičnog obrazovanja nastavnog i stručnog kadra	MPS, donatori, NVO	2017.	Broj obuka, obučenih; teme; Broj modularizovanih programa i obučenih za implementaciju; Broj aktiva, skupova, obuka, učesnika, izvještaji, publikacije; Broj i vrsta podrške resursnih stručnjaka i korisnika usluga; Broj djece u posebnim odjeljenjima i frekvencija uključivanja u redovna odjeljenja, kao i onih koji su u djelimičnoj inkluziji na relaciji Resursni centar – redovna škola; škole ekspoziture povezane sa resursnim centrima, broj djece iz redovnih odjeljenja obuhvaćene defektološkom podrškom;	70.000
5.Učvrstiti sistem podrške u inkluzivnom obrazovanju i za ispunjenje razvojnih i obrazovnih potreba na svim nivoima do univerzitetskog obrazovanja	Formiranje mreže nastavnčkih i stručnih aktiva na lokalnom i nacionalnom nivou Primjena plana podrške resursnih centara inkluzivnom obrazovanju Preciziranje mehanizma „djelimične inkluzije“ Uspostavljanje regionalnih ekspozitura resursnih centara u školama sa posebnim odjeljenjima Uspostavljanje mreže za podršku inkluziji u srednjem opštem obrazovanju	MPS, donatori, NVO	2017.	Broj učenika, gimnazija i mješovitih škola, savjetovanja, obilazaka, prezentacija.	20.000

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
6. Obezbijediti, promovisati i podržati kontinuitet obrazovanja i prelazak učenika iz jednog nivoa obrazovanja u drugi.	Primjena Individualnog tranzicionog plana - „ITP 1“ za svu djecu na prelazu između osnovne i srednje škole Razvoj „ITP 2“ Organizovanje i sprovođenje i besplatnog vanrednog polaganja obrazovnog programa	MPS, donatori, NVO	2017.	Broj škola koje sprovode ITP 1 i učenika, broj gimnazija i mješovitih škola i inkluzivnih aktivnost, broj besplatnih vanrednih polaganja obrazovnog programa. Osmišljen ITP 2	30.000
7. Obezbijediti sistemski, održiv i adekvatan sistem asistencije u nastavi	Razvoj kvalifikacije i standarda zanimanja asistenata u nastavi Izmjena Zakonske osnove Angažovanje asistenata učenicima koji imaju potrebu za tom vrstom podrške Obuka školskog kadra (uprava, nastavnici, saradnici) za organizovanje, koordinaciju i praćenje rada asistenata	MPS, MRSS, ZzZ, NVO	2017.	Izmijenjen Zakon u članu 30; razvijeni kvalifikacija i standard zanimanja; broj asistenata, obuka i obučenih, djece koja dobijaju ovu podršku	550.000
8. Učiniti škole pristupačnim i opremljenim	-Uraditi analizu pristupačnosti, -Akcioni plan o pristupačnosti objekata u prosvjeti, -Prema AP izvršiti prilagođavanje objekata -Promovisati i povećati dostupnosti ustanova i nastavnog procesa -U resursnim centrima uspostaviti asistivne kabinete za izradu, nabavku, izdavanje specijalizovanog materijala i opreme -Prilagoditi i opremiti ustanove na svim nivoima pomagala, prilagođena didaktička i nastavna sredstva, -Unaprijediti izdavaštvo u oblasti inkluzivnog obrazovanja.	MPS, Stručnjaci-ICCG donator, NVO, ZUNS, RC	2017.	Urađena analiza pristupačnosti, Donešen akcioni plan, Broj prilagođenih ustanova/elemenata, specijalizovana nastavna sredstva, oprema, pomagala, alternativna i savremena tehnologija - na svim nivoima obrazovanja, broj publikacija	120.000

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
9.Pružati podršku za upis i omogućiti uslove za kontinuirano visoko obrazovanje	Promocija prava i sprovođenje informisanja za upis na fakultet Pružati podršku u prikupljanju potrebne dokumentacije za upis, ostvarivanje prava na besplatno školovanje, smještaj u studentski dom, prevoz Prilagođavanje nastave u skladu s potrebama, obezbijedivanje adekvatnih nastavnih pomagala, literature Analiza potreba, osmišljavanje mehanizma, angažovanje asistenata	Univerziteti, NVO	2017.	Broj info dana, škola i obuhvaćenih učenika i roditelja Broj upisanih studenata, kojima je omogućeno besplatno školovanje; obezbijeden smještaj u dom, prevoz Izveštaj o prilagođavanju, opremanju Broj studenata i asistenata	50.000
10.Uvesti servis gestovnih tumača po nivoima obrazovanja	Analiza potreba, obuke po potrebi, angažovanje u skladu sa potrebama.	MPS, RC	2017.	Broj učenika, tumača	U skladu sa procjenom do 10.000
11.Obezbijediti obrazovanje odraslih lica sa invaliditetom	Izrada i realizovanje programa obuke, Licenciranje provajdera	MPS, CSO, donatori, NVO		Broj licenciranih, obuka, polaznika	50.000

SOCIJALNA ZAŠTITA

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
1. Interesorskim djelovanjem Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja i Ministarstva prosvjete, podsticati efikasnost procjene invaliditeta	<ul style="list-style-type: none"> - Formirati radnu grupu - Izvršiti detaljnu analizu postojeće i uporedne prakse, (zemlje u okruženju i EU) - Koncipirati i usaglasiti zajednički mehanizam: tijelo, kriterijumi, lista, mjere. 	MRSS, MZ, MP, NVO, međunarodne organizacije	2017.	<ul style="list-style-type: none"> -Formirana radna grupa -Urađena analiza -Koncipiran i usaglašen zajednički mehanizam 	
2. Formirati Registar osoba sa invaliditetom	<ul style="list-style-type: none"> -Izrada projektnog zadatka Registra: kriterijumi, obim, vrsta podataka i sl. - Izrada softverskog rješenja Registra 	CZSR, MRSS, NVO, međunarodne organizacije	2017.	<ul style="list-style-type: none"> Urađen projektni zadatak Urađeno softversko rješenje 	
3.Obezbijediti održivost sistema socijalne zaštite lica sa invaliditetom	Napraviti analizu održivosti sistema socijalne i dječije zaštite za OSI i djecu sa smetnjama u razvoju	MRSS, MIF, Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu	2017.	Urađena analiza	
4. Unaprijediti pravnu regulativu u oblasti socijalne zaštite, po osnovu invaliditeta shodno stepenu podrške neophodnom za punu inkluziju u društvenu zajednicu.	Uraditi nacrt izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti u cilju unapređivanja prava koja se odnose na materijalna davanja i usluga osobama sa invaliditetom.	MRSS, NVO	2017.	Urađen nacrt izmjene i dopune zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti.	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
	<p>Uraditi nacrt Izmjene i dopune Zakona o povlasticama u vožnji u cilju definisanja prava nadoknade troškova studentima sa invaliditetom od mjesta stanovanja do mjesta studiranja.</p>	<p>MRSS, NVO</p>	<p>2017.</p>	<p>Urađen nacrt izmjene Zakona o povlasticama u vožnji lica sa invaliditetom</p>	
<p>5. Preduzeti mjere kako bi se što veći broj ustanova socijalne zaštite učinio pristupačnim za lica sa invaliditetom.</p>	<p>- Uraditi analizu pristupačnosti, -Donijeti Akcioni plan o pristupačnosti objekata u nadležnosti MRSS -Prema AP izvršiti prilagođavanje objekata/elemenata</p>	<p>MRSS, Stručnjaci-ICCG, NVO</p>	<p>2017.</p>	<p>Urađena analiza, Donešen akcioni plan, Broj prilagođenih objekata/elemenata</p>	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
6. Akreditovati i sprovesti programe edukacije zaposlenih u socijalnoj i dječijoj zaštiti	Akreditovanje posebnih programa za rad sa licima sa invaliditetom i djecom sa smetnjama u razvoju u oblasti socijalne i dječije zaštite	ZAVOD ZA SOCIJALNU, ZAŠTITU, NVO	2017.	Broj akreditovanih programa	
7. Upoznavanje članova socio-ljekarskih komisija sa pravima lica sa invaliditetom.	Održavanje radionica (jedna godišnje)	MRSS, NVO	2016.-2017.	Održana radionica, Broj članova koji su prošli radionicu	
8. Omogućiti sistematsko i organizovano stručno usavršavanje pružalaca usluga za lica sa invaliditetom u duhu socijalnog modela	Edukacija i obuka zaposlenih u ustanovama socijalne i dječije zaštite (najmanje dvije obuke godišnje)	MRSS, MLJMP, ZAVOD ZA SOCIJALNU I DJEČIJU ZAŠTITU	2017.	Broj obuka, Broj obučениh radnika	
9. Obezbijediti pristup informacijama i samo informisanje licima sa invaliditetom o pravima iz socijalne zaštite na sajtovima MRSS i državnih institucija u pristupačnim formatima	Dokumenta u socijalnoj zaštiti učiniti dostupnim u pristupačnom formatu na web stranici MRSS.	MRSS, MIDT	2017.	Broj objavljenih pristupačnih dokumenata.	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
10. Osnovati i razviti nove/nedostajuće servise bazirane na istraženim potrebama korisnika	Izgraditi i osnovati dnevne centre za djecu (3 u toku AP)	Lokalna samouprava, MRSS, OOSI	2016-2017	Broj otvorenih dnevnih centara, broj korisnika	782 500 e bez inventara
	Uraditi analizu mogućnosti za uspostavljanje centra podrške za život u zajednici za OSI.		2017.	Urađena analiza	
	Uspostaviti sistem za raspisivanje javnih poziva za finansiranje usluga za podršku života u zajednici		2017.	Uspostavljen sistem	
11. Razmotriti materijalnu podršku za roditelje koji su lica sa invaliditetom	Uraditi nacrt izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti	MRSS, OOSI	2017.	Urađen nacrt izmjene zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti.	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
<p>12. Unaprijediti zaštitu djece i mladima sa smetnjama u razvoju bez roditeljskog staranja</p>	<p>U postojećim ustanovama za djecu bez roditeljskog staranja organizovati nove usluge</p> <p>Razviti specijalizovano hraniteljstvo (kampanja o podizanju svijesti o značaju spec. hraniteljstva, obuka porodica, obuka potencijalnih hranitelja i definisanje potencijalnih korisnika specijalizovanog hraniteljstva)</p>	<p>MRSS, LOKALNA SAMOUPRAVA</p>	<p>2017.</p>	<p>Realizovane usluge</p> <p>Broj kampanja o podizanju svijesti, obuka porodica, obuka potencijalnih hranitelja i definisanje potencijalnih korisnika spec. hraniteljstva</p>	
<p>13. Prilikom inoviranja Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju voditi računa o poštovanju međunarodnih standarda u ovoj oblasti.</p>	<p>Prilikom svake izmjene-dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koja bi mogla biti od uticaja na položaj lica sa invaliditetom, voditi računa o poštovanju međunarodnih standarda u ovoj oblasti.</p>	<p>MRSS</p>	<p>2017.</p>	<p>Broj korisnika koji bi ostvarivao pravo u skladu sa eventualnim izmjenama i dopunama zakona</p>	

ZDRAVSTVO

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
1. Povećati obim i vrste prava korišćenja medicinske rehabilitacije	Izmjena pravilnika u oblasti medicinsko tehničkih pomagala u cilju utvrđivanja vrste i obima prava lica sa invaliditetom.	FFZO , NVO	2017.	Podzkonski akt donešen, broj ostvarenih prava	
2. Obezbjediti veći broj pristupačnih zdravstvenih ustanova za lica sa invaliditetom i pristupačnih formata na lijekovima i drugim proizvodima u oblasti zdravstva.	-Uraditi analizu pristupačnosti -Donijeti Akcioni plan o pristupačnosti objekata u zdravstvenoj upotrebi, -Prema AP izvršiti prilagođavanje objekata/elemenata	MZ, Stručnjaci-ICKG, NVO	2017.	Urađena analiza Donešen Akcioni plan, Broj prilagođenih objekata/elemenata	
	Kontinuirano prilagođavanje formata na lijekovima i drugim proizvodima u oblasti zdravstva.	MZ	2017.	Pristupačan format na lijekovima i drugim proizvodima u oblasti zdravstva.	
3.Unaprijediti kvalitet odnosa na relaciji korisnik usluga - zdravstveni radnici	Edukacija zdravstvenih radnika/saradnika: - inkluzija kao princip, potrebe OSI, komunikacija i sl.	MZ, NVO, međunarodne organizacije	2017.	Broj zdravstvenih radnika koji su prošli edukaciju, broj i vrsta obuka, tema	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
4.Obezbijediti punu primjenu odredbe Pravilnika o primarnoj zdravstvenoj zaštiti kojim je određeno pružanje fizioterapeutskih usluga u kućnim uslovima	<p>Izvršiti analizu potreba pružanja fizioterapeutskih usluga u domovima zdravlja i u kućnim uslovima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izraditi plan razvoja pružanja fizioterapeutskih usluga u domovima zdravlja u kućnim uslovima - Redovno pružati ovu vrstu usluge u kućnim uslovima 	MZ, Domovi zdravlja	2017.	Broj pruženih usluga, korisika, domova zdravlja, fizioterapeuta	
5.Obezbijediti veći obim i stepen kvaliteta usluga u oblasti medicinsko-tehničkih pomagala.	-Izmjena pravilnika u oblasti medicinsko tehničkih pomagala u cilju povećanja vrste, broja i kvaliteta medicinsko tehničkih pomagala	FZO, MZ, NVO	2017.	Izmijenjen pravilnik, broj korisnika, vrsta, obim i kvalitet medicinsko tehničkih pomagala	
6.Poboljšati usluge rane dijagnostike, intervencije i podrške djeci sa smetnjama u razvoju i njihovim porodicama u sistemu zdravstvene zaštite	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza potreba, izrada i sprovođenje mjera za unaprjeđenje rane intervencije i podrške djeci sa smetnjama u razvoju i njihovih roditelja, sa fokusom na autizam. - Angažovanje profesionalaca u zdravstvenom sistemu za pružanje usluga rane intervencije i podrške porodicama u skladu s potrebama. - Obuka pedijatara i stručnih saradnika za primjenu instrumenata za rano utvrđivanje smetnji i mjera intervencije i podrške djeci i njihovim roditeljima, sa fokusom na autizam. - Kreiranje i distribuiranje informativnog materijala o inkluzivnim principima za kadar u sistemu zdravstvene zaštite 	MZ, NVO, međunarodne organizacije	2017.	Urađena analiza, Normativi unaprijeđeni, broj angažovanih zaposlenih stručnjaka, djece korisnika, roditelja koja dobijaju podršku. Broj obuka, obučanih. Urađen i podijeljen materijal	

MJERE	AKTIVNOSTI	NOSIOCI POSLOVA	ROK	POKAZATELJI	BUDŽET
	Uspostavljanje centra za podršku djeci sa autizmom i njihovim roditeljima (rana detekcija, intervencija, psihosocijalna podrška)	Ministarstvo Zdravlja, NVO, međunarodne organizacije	2017.	Osnovan i u funkciji Centar: broj i vrsta usluga, broj djece, broj roditelja	
	Izrada Strategije ranog razvoja	MZ, NVO, međunarodne organizacije	2017.	Uradjena i usvojena Strategija	